

Yttrande över Ny reglering för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten (SOU 2025:74)

Folkbildningsrådet har fått möjlighet att lämna synpunkter på Betänkande av Utredningen om förbättrat informationsutbyte och en mer ändamålsenlig lagreglering för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Folkbildningsrådets yttrande avgränsas till resonemang och förslag som har betydelse för folkhögskolan.

Sammanfattning

Folkbildningsrådet anser att förslagen är proportionerliga och nödvändiga för att folkhögskolor ska kunna utföra arbetsmarknadspolitiska insatser på ett effektivt sätt samtidigt som deltagarnas integritet skyddas. Utan särskild registerlag blir regleringen inte alltför betungande, men kräver ändå seriöst förberedelse- och implementeringsarbete.

Folkbildningsrådet tillstyrker i allt väsentligt förslagen i SOU 2025:74. Vad avser de föreslagna bestämmelserna i 5 § i lagen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, 17 d § i förordningen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten samt 18 c § avseende behandling av känsliga personuppgifter, tillstyrker Folkbildningsrådet dessa med följande reservationer:

Folkbildningsrådet vill framhålla att förslagen i avsnitt 4.6.8 och 6.9 kan medföra betydande konsekvenser för folkhögskolorna, särskilt mindre och idéburna folkhögskolor med begränsade administrativa resurser.

Folkbildningsrådet anser att dessa konsekvenser bör beaktas vid genomförandet eftersom folkhögskolornas ekonomi är mycket ansträngd. Då det krävs investeringar i IT och nya rutiner, personal behöver utbildas i nya regler och dokumentationsplikten ökar, bör skolorna kompenseras för merkostnader som uppstår.

Folkbildningsrådets ställningstaganden

Övergripande synpunkter

Folkbildningsrådet noterar att förslagen syftar till att förbättra informationsutbytet mellan aktörer i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, samtidigt som deltagarnas integritet skyddas.

Folkhögskolorna får både nya skyldigheter (uppgiftsskyldighet) och nya möjligheter (behandla känsliga personuppgifter), med tydliga begränsningar (sök begränsningar) för att skydda integriteten.

Redan i dag hanterar folkhögskolor som anordnar utbildning inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten hanterar redan idag personuppgifter om deltagare. Den nuvarande regleringen ger dock inte full täckning för det behandlingsbehov som finns, särskilt när det gäller känsliga personuppgifter.

4.6.8 En skyldighet för folkhögskolor att lämna uppgifter till

Arbetsförmedlingen

Utredningen föreslår att folkhögskolor ska vara skyldiga att lämna vissa uppgifter till Arbetsförmedlingen som myndigheten behöver i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Uppgifterna ska kunna lämnas elektroniskt. Folkbildningsrådet konstaterar att detta kräver nya IT-system och rutiner för informationsutbyte

6.9.1 Behov av kompletterande dataskyddsreglering för folkhögskolor

Utredningen har identifierat att folkhögskolor behöver klarare regler för personuppgiftsbehandling inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Enligt utredningens förslag får folkhögskolor utökade möjligheter att behandla känsliga personuppgifter (t.ex. uppgifter om hälsa, etniskt ursprung). Detta får endast göras när det är nödvändigt för verksamheten och syftar till att ge bättre anpassat stöd till deltagare.

Folkbildningsrådet delar uppfattningen om behov av förbud mot att utföra sökningar i syfte att få fram urval av personer grundat på känsliga personuppgifter. Detta är en viktig integritetsskyddsåtgärd

Folkbildningsrådet delar utredningens bedömning att ingen ytterligare dataskyddsreglering behövs utöver de föreslagna ändringarna.

7 Förordningsreglering (5 §)

Utredningen föreslår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om uppgiftsskyldigheten. Detta förslag ger flexibilitet att anpassa reglerna över tid utan lagändring.

Alla utredningens förslag föreslås träda i kraft 1 juli 2027. Detta ger folkhögskolorna drygt 2,5 år att förbereda sig vilket Folkbildningsrådet bedömer vara rimligt.

10 Konsekvenser för folkhögskolor

Folkbildningsrådet bedömer att utredningens förslag kommer att innebära en viss ökad administrativ börda för uppgiftslämnande. Utredningen gör bedömningen att detta inte medför märkbart ökade kostnader då mycket kan automatiseras.

Folkbildningsrådet vill dock peka på behov av nya eller anpassade IT-system för informationsutbyte med Arbetsförmedlingen. Vidare måste personuppgifter hanteras enligt nya regler. Därutöver behövs säkerställande av sökbegränsningar.

De organisatoriska förändringarna kommer att medföra nya rutiner för informationshantering vilket innebär utbildning av personal i nya regler och uppdaterad dokumentation av personuppgiftsbehandling.

När det gäller integritetsskyddet så måste folkhögskolor säkerställa korrekt hantering av känsliga personuppgifter, efterlevnad av sökbegränsningar samt proportionerlig och nödvändig behandling av uppgifter.

Sammantaget medför förslagen merkostnader för folkhögskolorna. Folkbildningsrådet anser att folkhögskolorna bör kompenseras för dessa merkostnader då skolornas ekonomi är mycket ansträngd.

Samtidigt är förslagen positiva för folkhögskolor i och med att det ger ett tydligare juridiskt ramverk för personuppgiftsbehandling och möjlighet att

ge bättre anpassat stöd till deltagare samt bidrar till effektivare arbetsmarknadspolitisk verksamhet.

Beslut

Beslutet har fattats av generalsekreterare Anna-Karin Lindblom efter föredragning av senior rådgivare Anna-Carin Bylund. Vid ärendets slutliga handläggning har juristen Mohima Mumin och handläggare Kajsa Borgström medverkat.

För Folkbildningsrådet

Anna-Karin Lindblom

Generalsekreterare